

3837203 SHPE/M : สาขาวิชา: ประชากรศึกษา ; ศษ.ม. (ประชากรศึกษา)

คำสำคัญ : พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ/ผู้สูงอายุ

สมหมาย วงษ์กระสันต์ : ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี (FACTORS RELATED TO HEALTH PROMOTION BEHAVIOR OF THE ELDERLY IN PHRA-PUTTABAT MUNICIPALITY, SARABURI PROVINCE.) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ชวัชชัย ชัยจิรฉายากุล, Ph.D., ศิริชัย ชินะดังกูร, Ph.D., ศุภชัย ศุภวรรณ, พบ.ม., 114 หน้า ISBN 974-664-562-5

ผู้สูงอายุมิแนวโน้มที่จะเพิ่มสูงขึ้นและเป็นปัญหาที่สำคัญเพราะเมื่ออย่างเข้าสู่วัยสูงอายุสภาพร่างกาย จิตใจ และสังคม มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่เสื่อมลง สมรรถภาพในการทำงานของอวัยวะต่าง ๆ ลดลง ทำให้ผู้สูงอายุมีโอกาสเกิดโรคร้ายไข้เจ็บได้ง่าย ฉะนั้นพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพจึงเป็นเรื่องที่สำคัญเพื่อให้ผู้สูงอายุมีภาวะสุขภาพที่ดีที่จะนำไปสู่ภาวะการมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้ การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ภาวะสุขภาพ แรงจูงใจด้านสุขภาพ สิ่งชักนำให้เกิดปฏิบัติกับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุ กลุ่มตัวอย่างคือผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี จำนวน 321 คน การศึกษาใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ นำข้อมูลมาวิเคราะห์หาความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบความสัมพันธ์โดยการคำนวณหาค่าประสิทธิสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้สูงอายุมีการรับรู้ภาวะสุขภาพอยู่ในระดับต่ำ
2. ผู้สูงอายุมีแรงจูงใจด้านสุขภาพอยู่ในระดับค่อนข้างสูง
3. ผู้สูงอายุมีสิ่งชักนำให้เกิดการปฏิบัติด้านสุขภาพอยู่ในระดับปานกลาง
4. ผู้สูงอายุมีพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับปานกลาง
5. การรับรู้ภาวะสุขภาพมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุในระดับต่ำ ($r = .330^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01
6. แรงจูงใจด้านสุขภาพ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุในระดับค่อนข้างสูง ($r = .637^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01
7. สิ่งชักนำให้เกิดการปฏิบัติมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุในระดับปานกลาง ($r = .594^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากข้อค้นพบดังกล่าว ผู้สูงอายุมีการรับรู้ภาวะสุขภาพต่ำ แรงจูงใจด้านสุขภาพค่อนข้างสูง และสิ่งชักนำให้เกิดการปฏิบัติปานกลาง สามารถที่จะส่งผลให้ผู้สูงอายุมีพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพที่เหมาะสมได้ ผู้วิจัย จึงมีข้อเสนอแนะว่า ควรได้รับการแก้ไขโดยการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับด้านสุขภาพ โภชนาการ การออกกำลังกาย การจัดการกับความเครียด และให้ได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลในครอบครัวเพื่อนำไปสู่การส่งเสริมสุขภาพให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีด้วย